

Панель інженерів пройшов цікаво

Ірвінгтон, Н.Дж. (В.Ярошенко). — З ініціативи управління Українського Товариства Інженерів Америки (УТ-ІА), Відділ Нью-Джерсі, тут в суботу, 25-го вересня, відбувся технічний панель, під гаслом "Слово для молодих". Панель відбулася в залі Українського Народного Дому. Молоді професіоналісти заповнили вечір своїми доповідями. О год. 6-й вечора вони приступили до фронтального стола, як панелісти, із своїми записками, прожекторами, табелями й графічними зставленнями. Голова Відділу, інж. Даміан Геча, привітав панелістів, присутніх на залі членів Головної Управи ТУІА і гостей та попросив до слова інж. Євгена Змія, голову головної управи. Після привітів інж. Нестор Голішківський, як модератор, відкрив цей технічний панель, представляв доповідачів, теми доповідей і керував дискусією. Під його справним веденням доповіді й п'яти-

(Продовження на стор. 4)

При Філії УКУ у Філадельфії започатковано осінній семестер

Філадельфія, Па. (УКУ). — У вівторок, 5-го жовтня відбулося офіційне відкриття осіннього семестра тут при Філії УКУ. Інавгураційний виклад виголосив о. д-р Рафаїл Тороняк, студент, який є душпастирем при церкві св. Миколая в Пассейку, Н.Дж. Доповідь о. Рафаїла на тему "Найновіші наукові дослідження на Острозькому Бібліотеці" — це перший з черги викладів курсу "Релігія і Наука", у якому візьмуть участь такі визначні науковці: Євген Лашчик, Олександр Біланюк, о. Любомир Гузар, Роман Максимович, Юрій Ісаєв, сестра Надія, ЧСВВ, і Євген Новосад.

У своїй цікавій доповіді о. Рафаїл проаналізував генезу Острозької Біблії на тлі жидівських, грецьких та латинських біблійних текстів та порівняв її з модерними виданнями Святого Письма. Доповідач підкреслює велике знання і високу наукову культуру тих, на тепер невідомих, науковців-перекладачів, що їх князь Константин Острозький спровадив до свого двору. На думку доповідача, Острозька Біблія чи не "один із найкращих і найточніших перекладів св. Письма" у світовій літературі взагалі. Жаль тільки, що українці не користуються таким "великим монументом нашої давньої літератури і історії". В

ВІДЗНАЧАТИ 100-РІЧЧЯ НАРОДЖЕННЯ КАТЕРИНИ РУБЧАКОВОЇ

Нью-Йорк, Н.Й. — У 1981 році ЮНЕСКО, між іншими ювілеями, проголосило відзначення 100-річчя з дня народження Катерини Рубчак, славної української драматичної актриси і оперної співачки, 64-й Відділ США в Нью-Йорку признає свої східні тії знаменний нагоди в суботу, 16-го жовтня ц.р., о год. 5-й вечора в Доміві США, 108 Друга авеню.

У програмі беруть участь Йосип Гіряк, колишній актор театру "Березиль", і Уляна Люболич, редактор журналу "Наше Життя".

Союзовці в Нью Бритен відзначають 75-річчя Відділу

Нью Бритен, Конн. — У неділю, 17-го жовтня, місцевий 254-й Відділ УН-Союзу, патронами якого є св. Петро і Павло, відзначити 75-річчя існування і праці бенкетом і мистецькою програмою в приміщеннях місцевого Горожанського Клубу, при 35 Оук-шол. Початок імпрези — 1-ша год. по полудні.

Бенкет попередять помпезні панакхиди в місцевих українських католицьких і православних церквах негайно після Святих Літургій.

Помер Василь Труфін, довголітній секретар Відділу УНС в Амстердамі

Джерзі Сіті, Н.Дж. — До Головної Канцелярії УН-Союзу наспіла вістка, що 4-го жовтня ц.р. в Амстердамі, Нью-Йорк, помер на 87-му році життя Василь Труфін, колишній довголітній секретар 266-го Відділу УН-Союзу в цьому місті.

В.Труфін, уродженець села Іспас, повіт Вижницька на Буковині, прибув до ЗСА і поселився в Амстердамі після Першої світової війни

ЧЛЕНИ УНС ДІСТАЮТЬ НАГОДУ ПОДВОЇТИ СВОЄ ЖИТТЬОВЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ БЕЗ ЛІКАРСЬКИХ ОГЛЯДИН

ГОЛОВНИЙ ЕКЗЕКУТИВНИЙ КОМІТЕТ УНС ТАКОЖ ПРИЙНЯВ ДО ВІДОМА ЗВЕРНЕННЯ ІЄРАРХІВ УКЦ В ЗСА У СПРАВІ НАЛАДНАННЯ ВІДНОСИН У ГРОМАДІ ТА ЗАПОВІДАЄ СПІВПРАЦЮ

Джерзі Сіті, Н.Дж. — Члени Українського Народного Союзу у віці до 65-го року життя матимуть до кінця цього 1982 року виїмкову нагоду збільшити вдвоє суму свого життєвого забезпечення в УН-Союзі без лікарських оглядин — рішення Головного Екзекютивного Комітету УНС на своїх чергових нарадах, що відбулися тут у приміщеннях його Головної канцелярії в понеділок, 11-го жовтня ц.р. На цих же нарадах ГЕ-Комітет, вислухавши звітів склавши ще ряд інших справ для добра членів і організацій та громад, зокрема прийняв з вдячністю до відома Звернення Ієрархів Української Католицької Церкви в ЗСА у справі наладнання конфлікту в нашій громаді та заповів свою співпрацю у цих зусиллях.

Наради відбулися в популадневих годинах і в них взяли участь: головний президент д-р Іван Фліс, який ці наради відкрив та запропонував їх програму і ними проводив, заступники гол. президента Глорія Пашен, головний секретар Володимир Сохан, головний касир Уляна Дячук та головний організатор Степан Гайриш. Заступники гол. президента д-р Микол Купорас та головний директор для Канади сен. Павло Юзик випрадали свою неприявність з поважних причин, — поінформували д-р І. Фліс, відкриваючи наради.

Майно УНС добігас до 47 мільйонів

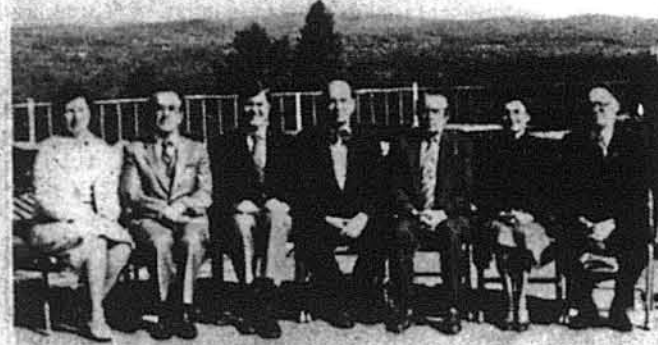
Звітування головних ексекютивних урядовців запо-

чаткувала традиційно головний касир Уляна Дячук, ствердивши, що з кінцем вересня ц.р. майно УНС збільшилося до 46,991,000 доларів, отже добігас вже до круглих 47 мільйонів. Поінформували про нові інвестиції, які схвалено, У. Дячук подала основні дані про прибутки і видатки УН-Союзу за вісім місяців (січень-вересень) цього року, у порівнянні з двома попередніми роками. І так:

за вісім місяців цього року майно УН-Союзу збільшилося на суму 390,783 дол. та виносило — як уже згадало — 46,991,000 дол. За такий сам час у 1980 році цей зріст майна виносив 699,752 дол., а в 1981 році — 1,014,155.

Порівняльно поодинокі позиції в прибутках збільшилося: членських вкладок отримано на суму 2,020,920, отже приблизно на 10% більше, чим у попередніх двох роках, 1980 і 1981. Титулом відсотків від бондів одержано суму 1,749,797 дол., що є на 172,000 дол. більше від суми попереднього року. Відсотки від позичок на підклад грамот виносили 16,374 дол., а від гіпотечних позичок 202,063 дол., отже також збільшилися на 2,200 дол. у першому випадку і на 28,887 дол. у другому. Від позички на Дім УНС отримано від Корпорації дому титулом відсотків суму 225,000 дол., у порівнянні з 250,000 дол., що їх отримано за такий сам час попереднього року.

Між видатками найбільш замітні такі зміни: Видатки грошових зворотів виносили суму 326,071

Головний Екзекютивний Комітет УНС-Союзу в повному складі під час наради Головного Уряду на Союзівці 18-го і 19-го вересня ц.р.

дол., що є на 53,194 дол. більше від суми виплаченої у 1981 та на 76,814 дол. більше від суми 1980 року. Виплати посмертних допомог зросли також, як і виплати за дозрілі винувальні грамоти. Сума виплатних посмертних допомог виносилася 525,200 дол., тобто 45,164 дол. більше, чим в 1981 році, та 16,000 дол. більше від суми в 1980 році. За дозрілі винувальні грамоти виплачено 657,449 дол., що становить 181,888 дол. більше від суми в 1981 році та 92,445 дол. більше, чим в 1980 році.

Рік 1982 був Конвенційним роком, у якому видано багато грамот в класі 20-літнього вивінування. Ті грамоти цього року дозрівали і їх виплачуються. Ці виплати, як і видатки, зв'язані з Конвенцією, та грошові звороти вплинули на зменшення загального приросту майна в порівнянні з двома попередніми роками.

На покриття коштів Конвенції до кінця серпня ц.р. виплачено суму 352,223 дол. До цієї суми прийдуть ще кошти друку протоколів та Конвенційної книжки та її розсилки делегатам.

Кошти друкарні "Свободи" і "Українського Тижневика" збільшилися цього року на 163,000 дол. До кінця серпня ц.р. УН-Союз мусів збільшити фінансову підтримку для видавництва із суми 299,000 дол. у 1981 році до суми 453,000 дол. тобто на 52%. Це заігдало-вещ передбачувало і тро-це обширно звітувала на Конвенції. Союзівка мала всіх прибутків на суму 349,541 дол., а видатків на суму 303,000 дол. Це не є остаточні цифри за цей літній сезон і тому заключити підсумки ще годі робити.

Корпорація Дому УН-Союзу по кінець вересня ц.р. мала всіх прибутків на заросту майна в порівнянні з двома попередніми роками.

(Продовження на стор. 4)

В ГДАНСЬКУ ПОЧАЛИСЯ СТРАЙКИ РОБІТНИКІВ

Гданськ, Польща. — Тут в корабельних доках ім. Леніна вибух великий страйк робітників, що протестували проти закону з 8-го жовтня, яким польський парламент розв'язав незалежну робітничу спілку "Солідарність", що зродилася саме в цьому місті в 1980 році. Сутички поміж демонстрантами й поліцією почалися вже вранці 10-го жовтня і продовжувалися у вівторок, 12-го жовтня, при тому, що демонстранти палили барикади і вигукували проти поліції, що уживала сльозовий газ і водні помпи.

Телефонічне повідомлення із Гданськом перерване, але вістки про неспокої і страйк постійно приходять. Як відомо, робітники запланували всенародний страйк на 10-го листопада в другу річницю зареєстрування "Солідарності". Робітники жадають повернення прав "Солідарності", як також

негайного звільнення її провідника Леха Валенси та інших провідних членів, що разом з ним є ув'язнені.

Згідно із вістками з Гданська страйк вже поширився на недалеке портове місто Гдиню, а офіційне польське радіо, що перший день взагалі не подавало ніяких вісток, тепер інформувало, що в Гданську йдуть дискусії поміж робітниками. Цю вістку подали в польське радіо щойно після того, як преса Західної Європи широко інформувала про страйк і заворушення у Гданську. Повідомляють також, що поміж робітниками і поліцією дійшло до сутичок біля пам'ятника виставленого у честь загинувших в 1970 році робітників у перших заворушеннях в Гданську, що розпочали конфлікт поміж польським робітництвом а урядом.

В РИМІ ТЕРОРИСТИ ОБСТРІЛЯЛИ СИНАГОГУ

Рим, Італія. — В суботу, 9-го жовтня ц.р., невідомі терористи кинули бомби та обстріляли тут з ручних машинних крісів топу жителівських вірних, що виходили з синагоги, вбиваючи дворічного хлопчика і поранивши 34 особи, деяких дуже серйозно. Свідки подали різні версії, але майже всі були одностійні в тому, що цей напад на безборонну групу людей виконало двоє чоловіків "з темним колором обличчя".

Італійська поліція ствердила, що терористи кинули п'ять бомб і постріляли сальви з ручних машинних крісів на 250 осіб, що виходили по закінченні релігійної відправи в синагозі для відзначення урочистостей з нагоди бар міши, під час якого дітей приводять в синагогу для спеціального благословення.

Папа Іван Павло II гостро осудив цей терористичний напад. Ізрайльський кабінет, засуджуючи цей злочин, заявив, що недавня зустріч папи з Ясіром Арафатом, головою Палестинської Визвольної Організації, спричинила активізацію антисемітських виступів в різних країнах світу. Таке саме обвинувачення повторив головний рабін Ізраїля, Шломо Горен, в інтерв'ю поданому "Радіо Ізраїль" негайно після нападу.

ВІДБУЛАСЯ КАНОНІЗАЦІЯ ПОЛЬСЬКОГО СВАЩЕНИКА КОЛЬБЕ

Рим, Італія. — В неділю, 10-го жовтня ц.р., відбулася врочиста канонізація о. Максиміліана Кольбе, польського священика, який пішов добровільно на смерть замість іншого в'язня, Францішка Гаїновічка, в нацистському концетраційному таборі в Освенцімі в 1941 році.

Беручи активну участь в канонізації, на якій була присутня офіційна делегація комуністичного режиму з Варшави, Папа Іван Павло II гостро осудив розв'язання "Солідарності" в Польщі. Промовляючи до 150,000 паломників на площі св. Петра, Папа порівняв жертву життя того священика в обороні життя другої людини з теперішнім топтанням прав людини в Польщі. Серед маси народу було 5,000 паломників з Польщі, як була теж восьмичленна делегація польського уряду під проводом Єжого Оздовського, заступника голови польського союму, який два дні раніше розв'язав "Солідарність".

На канонізації був також 82-літній Францішек Гаїновіч. Він плавав цілий час під час тригодинної церемонії, кажучи, що він не втрапив "духового контакту" зі своїм спастелем від часу його смерті.

Москва критикує Регена за нові санкції проти Польщі

Москва, СССР. — Советський уряд скритикував президента Роналда Регена за впровадження нових економічних санкцій проти Польщі, ствердячи, що він намагається погіршити економічне положення польського народу.

Президент Реген проголосив минулої суботи, що американський уряд відтїгає від Польщі статус найбільшої управліюваної нації, яким Польща втішалася на протязі останніх 22-ох років, кажучи, що "ЗСА не може стати безділюю, коли польський парламент розв'язав "Солідарність" і гостро обмежив будь-яку нову діяльність професій-

них спілок". Повторюючи критику ЗСА за офіційним повідомленням агентства ТАСС, московське радіо додало, що Реген проводить "політичну вимішування у внутрішній справі суверенних країн".

"Голова американського уряду не скривав цілком свого заміру, щоб новими санкціями погіршити положення польської економіки, і на ділі підтвердив, що З'єднані Штати Америки відкрито шантажують польський уряд тими новими санкціями і натискають на зміни" у внутрішній політиці Польщі, — твердило московське радіо.

У світі

СИРІЯ, У ГОСТРОМУ НАПАДІ НА ЯСІРА АРАФАТА, заявила 10-го жовтня, що він не удякований вести переговори в імені групи з королем Йорданії Хусейном. Сирійський міністер інформації скритикував також американський Уряд за його політику на Близькому Сході та заявив, що Сирія готова прийняти мирний план Арабської Ліги, у якому натякається на евентуальне визнання арабами Ізрайльської держави.

ІРАК ЗАЯВИВ, ЩО НОВИЙ НАСТУП ІРАНСЬКИХ ВІЙСЬК в районі Сумара, 100 миль на схід від Багдаду, іракські війська відбили з великими втратами для ворога. Іракське інформаційне агентство ствердить, що забиті 2,352 іракські воїни, а сотні попали у полон. Іракське летунство зробило 214 бойових польетів. В офіційних іракських повідомленнях сказано, що у тяжких боях іракські бомбардувальники знищили два штаби ворога, боєприпаси та що Ірак мав великі людські втрати.

ПРЕДСТАВНИКИ КРАЇН ПЕРСЬКОЇ ЗАТОКИ зібрані на конференції в столиці Сауді Аравії, Рїяді, почали наради для вироблення спільної мілітарної стратегії для шести країн над Перською затокою, а саме Кувейт, Об'єднані Арабські Емірати, Оман, Багрейні, і Катар. Ці країни роблять величезні заклади мілітарного приладдя і зброї в Америці, Британії і Франції. І тільки Кувейт робив певні заклади в СССР. Дальший конфлікт між Іраком і Іраном, як також незакінчений конфлікт в Лівані, становлять загрозу і для цих країн.

АНГЛІЙСЬКИЙ НАСЛІДНИК ТРОНУ, ПРИНЦ ЧАРЛЗ, був спущений на дно моря для оглядин затопленого корабля короля Генрика VIII, що потонув під час великої морської бурі. Корабель, під назвою "Мері Ровз", потонув 19-го липня 1545 року під час впливу назустріч французької армії. Понад 400 років корабель лежав в болоті морського дна. Як виявилось, він цілий і неушкоджений: в 1967 році морські нурки віднашли цю коштовну зубу. Приватні британські організації зібрили мільйони доларів на покриття коштів піднесення корабля на поверхню моря.

ДАНІЕЛ ОРТЕГА СААВЕДРА, КООРДИНАТОР хунти, заявив, що обіцяні вибори в Нікарагуа в 1985 році можуть не відбутися, якщо мілітарні сутички між Нікарагуа і Гондурасом будуть продовжуватися. Прокомуністична хунта є проти припснення виборів на один рік в побоюванні, що деякі опозиційні групи діють далі між певних урядових обмежень.

ЗІ СТОЛИЦІ ПАКІСТАНУ КАРАЧІ повідомляють, що уряд заборонив вдові по пакистанському прем'єр-міністрові Нусрат Бутто, виїзд за кордон на лікування без попередніх лікарських оглядин пакистанськими лікарями. Як відомо, Н. Бутто провадила партію свого мужа перед мілітарним переворотом в 1977 році. Її муж, Зульфікар Алі Бутто, був розстріляний у квітні 1979 року.

В Америці

КАТАСТРОФА ПОТЯГУ, ПОБЛИЗУ ЛІВІНГСТОНУ, Льюїзіана, що два тижні тому вискочив із рейок, перевозчик токсичні та інші небезпечні хемічні матеріали, перетворилася на несамовитий кошмар. Експерти цієї ділянки, кажуть, що нечуване досі, щоб потяг, який перевозить токсичні матеріали, вискочив з рейок, наковіш такого лиха, щоб доконала від вибухів затруїлось повітря, так що мешканці цього міста були примушені його залишити.

СПОЖИВАЧІ ПРИРОДНОГО ГАЗУ В 12-ОХ стейтах і Дистрикті Колумбії незабаром дістануть менші рахунки за споживання газу. Станеться це в наслідок розпорядження Комісії для регулювання енергії, а загальне зменшення становитиме суму 58,5 мільйонів доларів. Під це зменшення підпадатиме споживач у таких стейтах: Нью-Йорк, Массачусетс, Огайо, Пенсильванія, Теннесі, Вірджінія, Вест Вірджінія, Мериленд, Кентакі, Ілліной, Північна і Південна Кароліна та Дистрикт Колумбії.

РАЙОНОВИЙ СУД У ЧИКАГО ЗАБОРОНИВ продаж популярних дістичних пігулок, так зв. "старч блокер" для контролювання ваги тіла, та наказав усунути із великих харчових крамниць і аптек мільйони цих пігулок. Своє рішення суддя Ніколас Бюа базував на заключеннях Адміністрації харчів і ліків, що ці пігулки мусять перейти дослідження щодо безпечності їх споживання і щойно тоді допустити в продаж. Продуценти пігулок "старч блокер", що зроблені із сирової фасолі, ствердять, що ці пігулки запобігають травленню крохмалю у тілі людини і цим зменшують споживання калорій. На попередньому переслуховуванні в справі безпечності пігулок минулого літа в цьому ж суді д-р С. Вайн Келлавей з Мейо клініки в Рочестері, Мінн., посвідчив, що деякі люди, що вживали пігулки мали завороти голови, труднощі в ходженні та летаргічність. Деякі водії авт були заарештовані за їзду у п'яному стані, хоч вони не пили алкоголю, а тільки споживали пігулки "старч блокер". Д-р Келлавей також ствердив, що ці пігулки можуть спричинити загрозливий стан здоров'я у наслідок збільшення підшлункової залози.

АМЕРИКАНСЬКА КРАЙОВА ЖІНОЧА організація (NOW) обрала своєю президентом Джудіт Бекер Голдсмід колишнього професора англійської літератури спочатку в стейтовому університеті в Баффало, а потім в університеті Вісконсині, під час триденної конференції, що почалася в Індіанополісі, Індіана, минулої суботи, 9-го жовтня ц.р. На пресовій конференції, що відбулася три години після закінчення виборів, Дж. Голдсмід заповіла прагматичний підхід в діяльності організації. Наша організація змагатиметься за участь жінок в кожній ділянці життя країни, — сказала вона, — включно з політичними ділянками. Крім того, вона заявила, що організація твердо й непохитно змагатиметься, щоб зменшити ефект консервативної політики таких людей, як сенатор Джессі Гелмс, республіканець з Північної Кароліни, який, як відомо, був великим промотором законопроектів про введення добровільної молитви в американських публічних школах. Новий президент крайової жіночої організації проголосив боротьбу за право жінок на аборт, проти молитви у школах та за права лесбіянок.

СВОБОДА

Українська газета

FOUNDED 1893

Svoboda USPS (30-420 ISSN 0274-6864) is published daily except Sundays, Mondays, and holidays by the Ukrainian National Association, Inc. at 30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302

Subscription: 1 year — \$40.00, 6 months — \$22.00, 3 months — \$12.00. UNA members 65¢ a month. Change of address — \$1.00. Make check or money orders payable to "Svoboda".

Postmaster: Send address changes to:

"Svoboda" • P.O. Box 346 • Jersey City, N.J. 07303

Second Class Postage paid at Jersey City, N.J.

Статті і дописи підписані авторами, не несуть відповідальності за зміст. Редакція застерігає собі право в потрібні випадки скорочувати надіслані матеріали. Незадоволені матеріали повертаються тільки тоді, коли автор собі це виразно застеріг, допущивши заадресовану коверту з відповідною поштовою оплатою. — За зміст оголошень Редакція не відповідає.

Передплата на рік \$40.00, на півроку — \$22.00, на 3 місяці — \$12.00. Для членів УНСОЮЗ 65¢ місячно. За кожну зміну адреси — \$1.00. Чеки і "money orders" виставляти на "Svoboda".

P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

Страшні злочини

Існують безчисленні роди злочинів. Клептомани крадуть по крамницях, що їм попаде під руку, — у підземках і на вулицях малопітні злочинці виривають жінкам торбинки або, тероризують ножем чи пістолем, перешукують у приховані кишені, — схоплюють дітей, щоб від багатих батьків дістати великий викуп, — банки і інших фінансових установ, «фахівці» переводять мільйони мільярдів, — за останньої світової війни з погонею за харчами несовісні люди викрадали у дітей додаткові картки на молоко, — по всьому світі йде торгівля наркотиками, і хоча чужих людей є такі більше як нечесних, проте те відношення на наших очах змінюється у користь затрати почуття чесності.

Але з усіх злочинів найгірший — вбивство. Бо Господь дав людині те найдорожче, чим є життя. Тому треба дорожити життям власним і чужим. Позбавляти другу людину життя — це не тільки ламання заповіді Божої, але й злочинна, негідна людина. Були в історії людства такі періоди, як людодство, — у середніх віках скривалися у куцах на перехресті доріг «равбріттери», які грабували подорожних, — у першому періоді історії Америки стрижнем народної справедливості був самосуд «лінч», — в європейському середньовіччя панувало «право п'ястку» — «фавстрехт». Але з розвитком цивілізації, із поступом техніки, із поширенням доброти зростало й злочинство — кількість і ступенем жорстокості.

Кримінологи, психіатри, психологи та соціологи дійшли до переконання, що існують різні причини того найбільшого злочину, яким є вбивство. Жадоба гроша, щоб дістати гроші, які належали жертві, що була забезпечена на велику суму. Жадоба п'ястку за дісну чи урочену кривду. Задристість і зроджена зі задрости до суперника ненависть. Вибух непогамованого гніву у сварці. Отож є вбивства з премоделізації, передумани, заплановані, є вбивства спонтанні, коли людина затрачує свідомість свого діяння. Найгіршим із усіх родів убивств — це безглузде вбиває для своєї приємності. Це психопати чи дегенерати чи такі садисти, які відчувають радість і насолоду, як можуть нанести ближньому, інколи зовсім невідомим особам, ту найбільшу кривду, якою є позбавлення життя.

В останніх тижнях вся Америка потрясена особливим злочиним: семеро осіб у померлої десятиці в шпиталі, бо проковтнули невідомо капсули «Екстра стренг Тайленолу». Тайленол — найагітніший із усіх популярних засобів проти болю голови, з приблизно таким хімічним складом, як у передвоєнній Польщі був популярний, «когутон». Лікарі поручали тайленол, який не має сапінцилу, що декому розстроює шлунок, та не має ніяких побічних проявів («сайдефект»). Тому винахід і продукція «тайленолу» втілювали великим збутом, він був на полицях харчових крамниць, — для придбання тайленолу не треба лікарської рецепти, так само, як на придбання аспірини чи «боффарини». Виявляло, що хтось — один злочинець чи також його співники — ставав з полиці пуделка «Екстра Стренг Тайленол», дбайливо і терпеливо розділював у себе вдома окремі пігулки, додавав туди краплину чи порохину страшної отрути, популярно відомої, як «ціанкалі», і клав назад на полицю аптеки.

Сотні фахівців з міської, стейтової і федеральної поліції, Еф-Бі-Ай, з допомогою токсикологів почали вести слідство, де і як можна було доклати такий страшний злочин. Вбивник напевно не знав, хто саме купити пляшечку з затруєними капсулами тайленолу, — він, — твердив один видатний психолог, — напевно сидить дома, вичитує газети, тішиться, що його маніпуляція з пігулками тайленолу дістала такий розголос і що йому, «вдалос» вбити вже стільки осіб. Фірма «Джансон і Джансон» проголосила нагороду 100,000 доларів тому, хто допоможе схопити злочинця. Чинники безпеки дістають тисячі телефонів і перевіряють кожну таку вказівку, але поки що той масовий вбивник, мабуть хто, що хоче мститися на фірмі «Джансон і Джансон», чи на його філіяльній лабораторії, де продуковано Тайленол втілюється волею і, певне, пошаною своїх членів родини, знайомих, приятелів. Така людина не знає, що, таке гріх, що таке злочин, що таке докори совісті. І такого злочинця найважче знайти і довести до кінця. Іноді, що такі злочинці можуть зроджуватися тільки в атмосфері такого ультра-лібералізму й потурання злочинцям, як це діється в Америці.

ІЗРАЇЛЬСЬКИЙ УРЯД ПОВІДОМИВ 10-ГО жовтня, що ізраїльські війська не вийдуть із Лівану, поки безрутський уряд не підпише забезпечувальний договір з Ізраїлем та не поверне всі ізраїльські полонені, що перебувають в Сирії та Лівані. Ізраїльтяни вимагають також, щоб рештки Палестинської Визвольної Організації залишили терен Лівану перед спільним відтягненням сирійських та ізраїльських військових частин. Офіційні ізраїльські чинники попереджають, проте, що це, таке би мовити, «вступні вимоги», що залишають шлях відкритим для есентуальної можливості, що сирійці бажатимуть вивести свої військові загони одночасно із ПЛО, на що ізраїльтяни погодяться.

Ще інакше кажуть; за що боролись на те напорились. Це стало майже кондесатором критики Советського Союзу і його політики.

Як же воно все таки? Невже люди, які вірили у «світлі ідеали революції» були так злочинно наївні і дїсно не знали за що борються та йшли на смерть?

Під сучасну пору для мислячих людей у шлому світі — вже ясна картина советського суспільства. Відомі страшні факти сталінської доби, економічна нужда більшості населення, кар'єризм, хабарі, злочинство, алкоголізм, злочинність. Відомо, що деструктивні гени советської системи просякли у всі клітини суспільства. Вже навіть західні комуністи не можуть заперечувати, що життя у Советському Союзі велика моральна мука і то постійна.

Тому виникає цілком логічне питання — звідки і як усе це постало. Чи будівничі «нового» суспільства не раціонально зрозуміли Маркса. Та ж більше ста років люди вивчають Маркса. Невже всі вони помилились? У самому Советському Союзі десятки тисяч дипломатичних спеціалістів займаються вивченням і поясненням «вчення» Маркса і роблять це, «творчо», бо як же інакше? Чи всі вони помилились, а, може, зрозуміли правильно.

Або група «логаних» захопила владу та поневолити

Михайло Кучер

ЗА ЩО БОРОЛИСЬ

І ЩО ОТРИМАЛИ

добрі хороші народи і накінула ім злочинний характер режиму.

Є люди на Заході, які сподіваються, що при першій нагоді народи Советського Союзу скинуть теперішню владу.

Який врешті соціалізм збудовано в Советському Союзі — «незрілий», «зрілий», або вже «перезрілий». І якого він характеру — ленінського чи сталінського, або брєжнєвського.

Є советські дисиденти на Заході, які впевнені, що в СССР збудовано власне такий соціалізм, за який боролись. Тільки спочатку не передбачено кривавого терору.

А що сподівались народні маси? — повірили советській пропаганді і погодилися зніщити мільйони ворогів — чий? Ворогів кому? Отже збудовано соціалізм згідно із вказівками мудрих вождів. А що всі советські вожді надзвичайно мудрі — це вже аксіома і всі їхні рішення без винятку історичні.

Якщо у західних тепер вільних суспільствах почнуть будувати соціалізм, то він буде також советського зразка з дуже незвичними змінами місцевого характеру. Ну, хоч би тому, що

Захід не має свого Сибіру, хіба що відчужений Советський Союз запропонує тоді вже «братнім» західним народам пляжі Льодового океану.

Советські «творчі» інтерпретатори Маркса можуть легко пояснити, що повне насильство над людиною постає із турботи про неї. Соціальна нерівність у Советському Союзі не зніщена. Вона тільки міняє форму і стає більше видимою на Заході. Суспільна нерівність у Советському Союзі означає не що інше, як засади соціалістичної рівності — кожному за потребою.

Наївні чужинці — і наших також не бракує — як туристи приїжджають до Советського Союзу. Такий турист приїде до церкви — скільки їй було, а скільки залишилося він не знає — і побачить, що христіє дитину, або якийсь бородатий інтелігент перехристіє і вже готові статті, або й книги про те, що в Советському Союзі помітне «релігійне відродження».

А що дитину христіє крадькома від батьків принесла баба такий турист ніколи не довідається та й знати таке не хоче. При тому такий чужинець обов'язково пок

ликається на довірочні розмови з якоюсь Наташею, Колею чи Васею — приятелями, а звідки вони взялися? — не підозріваючи, що говорять з агентами КГБ. У Советському Союзі, практично, трудно знайти людину, яка б не лягла та не знехотіла б систему інколи смішніших як дисиденти.

Який же висновок з таких фактів? Советська влада на краю загибелі, бо її всі критикують. Або в Советському Союзі ніхто не вірить в марксизм. Також правда. Але студенти роблять іспити з марксизму — бо інакше не можна, не буде диплому і доброї платні на праці.

Як відноситься до таких фактів — писати статті про завітний загиб Советського Союзу, чи йти шляхом нелегкого виявлення системи та її рушійних сил. Історичний логічний підхід до советської системи виключає її розуміння. Коли розвивався романтизм революції, чи її романтика і треба було якогось жити в нових умовах, що виявилася неприємна несподіванка — правда. Зблідли перші герої, але залишилися бюрократія з чинами, привілеї, замилуванням очей пропагандою, залишилися ЦК, КГБ, Академія Наук, Спілка письменників. Залишилася нова червона шляхта, проти якої ніби починалася революція. Усі ті люди їздять у персональних ав-

атеїстично і матеріалістично, а українці науковці у вільному світі твердять протилежно. З життєпису Сковороди знаємо, що він завжди цікавився вихованням молоді, бо ціле своє життя був учителем і мав він широке знання педагогічних проблем тодішньої науки. Він домагався, щоб виховання і освіта були безплатні, а тим самим доступні, однаково для бідних і багатих. Головний принцип педагогіки Сковороди — це вимоги, щоб навчання було природне, яке сприяло б для розвитку вроджених здібностей, а не накидувало дитворі послушництво та підлітство.

В дійсності Сковорода був українським патріотом, бож не поїхав вилучувати до Петербургу чи Москви, де міг би досягнути високі становища, а залишився поетом-мандрином, який словом боровся проти поневолення України. Український народ глибоко шанує свого мандрівника-філософа, який ціле своє життя проповідував думки волі, рівноправності та суверенності нашого волелюбного народу.

Відзначаючи роковини Сковороди, ми всі в розсіянні, по всіх континентах, скленим наші голови його світлій пам'яті, наводячи слова з поеми Куліша, який писав:

„Ти Грицьку, справді був святий
Повдвиги серця
чистоти...
Ти правди жерщ був і пророк!“

Підсумки про спадщину Сковороди

Відносно філософії Сковороди існують суперечні погляди: одні, головні автори підсоветської України, наводять, що Сковорода був

М. Бескид

„СВІТ ЛОВИВ МЕНЕ, АЛЕ НЕ ВПІЙМАВ“

(В пошану філософа Григорія Савича Сковороди)

II

Сковорода грав на багатьох інструментах, як на сопілці, флейті, гуслі, на скрипці та на бандурі, і Тарас Шевченко в своїй поемі „Близнюки“ пише про Сковороду не лише як про філософа, поета та педагога, а також як про визначного композитора музиканта. Перебуваючи в Петербурзі, Сковорода там міг поглибити свої здібності, але коли побачив, що царський двір — це кубло обманів і злочинів, — як це він описує в листі до Ковалінського, — він повернувся до Києва до його Києво-Могилянської Академії, при чому відхилив він пропозиції бути професором Троїцької Академії в Москві.

Сковорода — знавець мов і мандрівник

Навчачись в Могилянській Академії, Сковорода вивчив грецьку та латинську мови, а описав мандруючи по Європі, опанував він не лише іношні слов'янські мови, а також — німецьку та італійську. В 1950 році до Мадридриши виїхала експедиція генерала Вишневецького, щоб в Токаї вивчати культуру виноградної лози, то в ній приймав участь

Сковорода — композитор співак та музик

Сковорода компонував також пісні і деякі з них ще за його життя увійшли до репертуару народних співаків, козарів та лірників, а також були поширені між селянством. У театральній пісці „Наталка Полтавка“ її автор Іван Котляревський уводить в ролі Возного Тетеряковського, що є одним із героїв пісці, — причому Сковорода та співає Сковородою створену пісню „Всякому городу нрав і права“. Слід пояснити, що саме слово тетеряк, по-грецьки — Салакон, означає лише мірного хапуна й хвастуна, якого в дійсності представляє Возний в „Наталці Полтавці“.

Був він також великим любителем співу та був обдарований милозвучним голосом, тому в серпні 1742 року заангажовано його до придворної царської капелі в Петербурзі, але коли 1744 року капеля прибула до Києва, то Сковорода її покинув та залишився в Києві, щоб продовжувати навчання у Києво-Могилянській Академії. Слід підкреслити, що Сковорода був обдарований великими музичними здібностями і славилися як виконавець пісень та автор їх композицій та мелодій.

Ярослав Татомір

ДІЇ УПА НА ЗАКЕРЗОННІ У РОКАХ 1944-1947

I

На протязі чотирьох років — від 1944 до 1947 років — на наших, найбільш на захід, висунених землях, на т. зв. Закерзонні (Лемківщина, Засяння, Холмщина) проходила боротьба Української Повстанської Армії проти військ комуністичної Польщі та проти чехо-словацьких і советських прикордонних військ. Про цю боротьбу український загаль знає дуже мало.

Сьогодні у 40-ву річницю постанови УПА, хочемо пригадати ці замання. Хай ця стаття буде маленьким вітком на незнані могили тисяч воїнів УПА, які поклали свої голови у нерівній боротьбі за свій народ.

Найбільшою і найбільш документальною історичною працею про замання УПА на Закерзонні є, по сьогодні, польська праця (докторська дисертація) двох молодих істориків, працівників Військового історичного інституту, Антона Шесняка і Вячеслава Шота, „Дрога до ніконд“.

Ця велика, 600 сторіноква, праця вийшла з видавництва польського міністерства оборони невеликим накладом — 3,830 примірників. Друге видання цієї праці знищено, а автори, згідно з достовірним джерелом, звільнено з праці.

Якнебудь праця з політичного тематикою, видана у комуністичній країні, не може бути повною об'єктивною, бо політичний об'єктивізм для комуністів є анатомією, небезпечним злочиним, державною зрадою. Але не зважаючи на це, „Дрога до ніконд“ — це історична праця, що дає дуже багато вартісного матеріалу для теперішніх і майбутніх дослідників історії УПА. Велика, прямо безцінна її вартість у тому, що її автори мали змогу користатися з таких джерел, які доступні тільки для вибраних членів Комуністичної партії. Йдеться тут про такі джерела як, наприклад: архів міністерства внутрішніх

справ, архів корпусу внутрішньої безпеки (польське КГБ), центральний військовий архів, архів державного репатріційного уряду, архів команд міліції у Ряшеві і Любліні, різні судові архіви, архіви міністерства справедливості, акти судових розправ проти деяких старшин УПА і багато інших. Ці матеріали недоступні сьогодні не тільки для нас, але вважали для людей вільного світу.

У показнику джерел вираховано коло 300 позицій у тому 17 українських праць. Вісімдесят сторінок цієї праці — це таблиці і мали розміщення куренів і сотень УПА на Закерзонні, розміщення польських і чехо-словацьких військових відділів, персональний склад куренів і сотень УПА, озброєння поодиноких відділів УПА, дані відносно виселення українського населення і т. п.

„Дрога до ніконд“ дає багато матеріалу про дії УПА на Закерзонні, маловідомого а то й зовсім невідомого українському загальному. У цій статті передаємо, очевидно у дуже сконденсованій формі, найважливіше з цієї історичної праці.

Організація і структура ОУН і УПА на Закерзонні

Автори кажуть, що, до 1939 року вплив українського націоналістичного руху на Закерзонні (Лемківщина, Засяння і Холмщина) були, з винятком Перемишля і Перемишани, дуже малі. Шойно у 1939-1941 році ті терени охопила організаційна сітка ОУН і вони стали пізніше складовою частиною ОУН-УПА Західної України.

Центром соціалістичного руху на Закерзонні був, — кажуть автори, — Сянік. Дуже розвинена була „українська націоналістична конспірація“ у повітах Кросно, Ясло, Горлиці і Новий Санч, сильний був український націоналістичний рух теж у повіті Ярослав і на Холмщині.

Щоб з'ясувати місце УПА-Закерзоння у загальній структурі УПА, автори з'ясовують, що, УПА розподілялася на чотири операційні групи:

1) УПА-Північ (Волинь і Полісся); 2) УПА-Південь (район Кам'яни-Подільської і південні частини Житомирщини, Вінниччини і Київщини); 3) УПА-Захід (Галичина, Буковина, Карпатська Україна і східна частина воєводства Люблінського, Радзівського і Краківського); 4) УПА-Схід, що мала обіймати північну частину Жито-

Сенсаційний рукопис з праісторії України

Накладом видавництва „Вентедж Пресс“ у Нью-Йорку появилася в 1978 році невелика розміром книжка Івана Стойка: „Letters to God's Eye“ („Листи до Божого Ока“) з підзаголовком: рукопис Войничча перше розшифрований та перекладений на англійську мову.

Вільфред Войнич, торгівць рідкісних книжок, купив цей рукопис у Зейтс-Школі Мандрагоні в місцевості Фраскати, в Італії, в 1912 році. До рукопису був доцелений, весь полинялий зі старости таємничий лист з-перед 300 років. Дата листа — 19-го серпня 1666 року, його автор — ректор празького університету Йоганнес Маркус Марці, а його адресат проф. Анастазій Кірхер, відомий, в тому часі мовознавець та спеціаліст шифрованих кодів у Римі. Можна додумуватися, що змістом цього стародавнього листа було прохання Кірхера відчитати цей таємничий рукопис.

На жаль, цей лист, замість до рук адресата, попав до книгозбірні Князьського Дому в Пармі, а звідтіля, до задуваного вже, школи Мандрагоні. І, шойно по 300 роках, загаданий лист і рукопис побачили світло денне та разом з Войничем перейшли напостійно до ЗСА. Маючи надію цей рукопис добре зрозуміти, Войнич старався наперед розшифрувати його зміст при допомозі, відомих тоді, мовознавців та криптологів. На жаль, таємничий рукопис не піддався найбільш складним шифрованим ключам.

По смерті Войничча, родина продала цей рукопис Гансові Кравцові, торгівцеві рідкісних книжок в Нью-Йорку, який на протязі багатьох років намагався його продати за фантастично високу ціну — 160,000 дол.

А коли покупець не з'явився, забрався в мцената та подарував його Бібліотеці Єйльського університету, де він й досі лежить на почеснім місці, у відділі Рідкісних рукописів. І. Стойк дізнався про існування рукопису Войничча зі статті Генрієти Тугуда „Таємничі книжки, які ніхто не може прочитати“, в одній із популярних американських газет, та не гаючи часу, придбав його мікрофілм з метою його розшифрування.

Ані видавництво ані сам автор не подає про себе жадних біографічних, ані професійних даних, але з деяких натяків у його книжці можна додуматися, що він має набуту руку в ділянці криптографії, яка становить, або його професію, писав:

Я не вважаю себе ані істориком, ані лінгвістом, ані археологом, тому залишаю фахову оцінку цієї книжки та спробу перекладу цього таємничого рукопису науковим фахівцям. Але заки появиться така рецензія, я хотів з журналістичного обов'язку звернути увагу українських читачів на появу цієї небуденної книжки, з уваги на її пов'язаність з праісторією України.

Лев Яценков

ЗГІДНО ЗІ СЛОВАМИ ПРЕЗИДЕНТІВ БАГАТЬОХ великих фірм в Америці, Уряд Роналда Регена, в намаганні, щоб зменшити федеральний дефіцит, планує скоротити видаткування на військові цілі та на соціальне забезпечення. Причиною цього нового задуманого законопроекту є побоювання, що федеральний дефіцит може нескоро вплинути на оздоровлення економічної ситуації ЗСА.

мирщини, Київщини і Чернігівщини. УПА-Схід не виїшла поза стадію планування, з причини, — кажуть автори, — незацікавленості населення тих теренів націоналістичними ідеями.

УПА-Захід мала шість Воєнних округів: 1) Лисоня (район Тернопільщини); 2) Говеля (Буковина); 3) Чорний ліс (Станіславщина); 4) 4) Мавківа (Стрийщина, Дрогобищина, Самбірщина); 5) Буг (Львівщина); 6) Сян (Закерзоння).

До 1945 року відділи УПА на Закерзонні були або відділами 6-ї воєнної округи УПА-Захід або рейдуючими відділами інших округів.

У червні 1944 року Мирослав Ониськевич, тоді заступник команданта воєнної округи „Буг“, зорганізував у повіті Ліско, із груп т. зв. Народної Самооборони та із колишніх поліцистів при сотні УПА, у силі 70 людей кожна. Командантами цих сотень стали: Володимир Шингельський („Бурлака“), Іван Козеринський („Бірі“), Володимир Качор („Пугач“). Шингельський обрав теж команду над цією сотнею.

У липні 1944 року прибув на Закерзоння, до села Жерниці Вишня повіт Ліско окружний провідник ОУН „Луговий“, із відділом 100 людей. З ним прибув Василь Мізерний („Рен“), пізніший визначний командант куреня УПА „Луговий“ перерігав реорганізацію існуючих сотень УПА і створив курінь, що його командантом став „Рен“. Цей курінь, що його називали теж курінь „Лемківщина“, розрізав укоротці до 11 сотень і 2,000 воїнів.

Сотні куреня „Рена“ перейшли двомісячний вишкіл у теренознавстві, зброї, у тактиці партизанської боротьби і т. п. Вишкіл цей відбувся у Ліському повіті, у районі Букового Бедря і перевели цей вишкіл інструктори, прислані із старшинської школи УПА-Захід.

У лютому 1945 року устійнено кордон між Советським Союзом і Польщею. Це утруднило зв'язок Закерзоння із провідом ОУН та з головною командою УПА, що й стало причиною реорганізації ОУН і УПА Закерзоння.

Ця реорганізація почалася у березні 1945 року і закінчилася восени 1945 року.

(Продовження буде)

ДОРОГІ ЗЕМЛЯКИ-СОЮЗОВЦІ! УКРАЇНСЬКИЙ НАРОДНИЙ СОЮЗ РОЗПОЧИНАЄ ОРГАНІЗАЦІЙНУ ОСІННЮ КАМПАНІЮ, ЗАВДАННЯМ ЯКОЇ Є ПРИДБАТИ ДО КІНЦЯ РОКУ 1,000 НОВИХ ЧЛЕНІВ. ТІЛЬКИ СПІЛЬНОЮ ТА ПОСТІЙНОЮ І НАПОЛЕГЛИВОЮ ОРГАНІЗАЦІЙНОЮ ПРАЦЕЮ МОЖЕМО ВИКОНАТИ ЦЮ БЛАГОРОДНУ МІСІЮ ДЛЯ ДОБРА НАШИХ РОДИН, НАШОЇ ГРОМАДИ І НАШОГО НАРОДУ!

Митрополит Мстислав на святкуваннях в Чикаго

Митрополит Мстислав виходить проповідувати.
Зліва — о. Орест Кулик.

У неділю, 19-го вересня, під час Архиєрейської Служби Божої в церкві св. Софії в Чикаго, Митрополит Мстислав завершив чин піднесення настоятеля парафії о. Ореста Кулика на митрофорного протоієрея.

Того ж самого дня, під час бенкету, о. О. Куликові було вручено диплом доктора філософії від семінарії Табор, Вест Палм Біч, Флориди, в ділянці дитячого родинного дорадництва.

За своїх 32 роки священства на сході ЗСА та в околиці Чикаго о. Кулик залишив слід доброї душпастирської праці і доброго організатора, тому о. Кулика скрізь люблять і шанують. Тут в Америці народженого сина

смігранта, Кулика, може найбільше люблять і шанують за те, що після Другої світової війни, отець, тоді американський серґант у Європі, заступався та врятував багатьох українців від Наддніпрянщини від насильного вивезення до СРСР.

У ЗСА є свідки того, що серґант Кулик здивованим совєтським енкаведистам чистою українською мовою заявляв: „На ніяку родину не поїдуть, якщо вони не хочуть”. Згодом цей серґант підписував і організував афідавіти та спроводжував українців із таборів Ді-Пі до ЗСА.

Ще 13-літнім хлопцем Орест Кулик втратив батька, виставив під час депресії,

тяжко працював, добре вчиняв і завжди помагав іншим. Після військової служби, колишній серґант повернувся до школи і закінчив духовну семінарію св. Андрія у Вінніпегу, Канада; згодом одружився і був висвячений у Філадельфії.

Знагоди відзначення митрополита Кулика, з участю Митрополита Мстислава, маленька церква св. Софії була переповнена парафіянами і гостями, що стояли у дверях і поза дверима церкви.

На бенкеті у честь митрофорного протоієрея було біля 200 гостей. Між багатьма промовцями, духовенством і світськими особами були Митрополит Мстислав, о. Федір Білецький, голова чикагського деканату з собору св. Володимира, голова парафії Іллії, о. Лука Ботвин, д-р Джеймс Колсон, представник семінарії Табор, Омелян Плешкевич, голова Української Світової Кооперативної

та о. Митрат Маріян Бутринський, настоятель української католицької парафії св. Володимира і Ольги.

Отець Бутринський, покладаючись на надходяче 1000-ліття хрищення України та наводячи приклад дружби і співпраці між православною парафією собору св. Володимира і католицькою парафією св. Володимира і Ольги, висловив бажання поширення співпраці і дружби всіх українських церков Чикаго й околиць.

У мистецькій частині бенкету виступили Ансамбль юних бандуристів ОДУМ-у під керівництвом Олексія Пошиваника та Струнний ансамбль ОДУМ-у, керівник Віктор Войтихів. Господарем бенкету був Павло Коновал. Про діяльність митрофорного протоієрея о. Кулика англійською мовою говорила Віра Коновал, секретар філії ОДУМ-у в Чикаго.

О.П.

Загальні Збори

8-го Відділу ОДВУ в Клівленді

В суботу, 11-го вересня 1982 року відбулися Загальні збори ОДВУ в Клівленді, Огайо.

З огляду на важкий стан здоров'я голови Управи проф. Якова Кльованого, вибрано нову Управу в такому складі: проф. Михайло Пал — голова; д-р Андрій Жугута — заступник голови; д-р Дмитро Павличин — імпровізований референт; інж. Василь Хмільяк — організаційний референт; Зенон Єзерський — секретар; Микола Петрівський, скарбник і господарський референт. Контрольна ко-

місія: інж. Ярослав Кришталович, голова; Петро Дач і інж. Филип Трач — члени.

На зборах вирішено відбудувати місячні інформаційні сесії, на яких дискусійно обговорювати події в повоєнній Україні та активність української громади в діаспорі.

Перший дискусійний вечір відбудеться у суботу, 30-го жовтня, в 6-й год. вечора в залі Кардинала Сейвінса в Пармі, Огайо. Тема вечора — розвиток подій довкола Централі УККА.

М.Пал

Інститут св. Володимира в Торонто

Кожна громадська інституція, що робить будь-яку культурну роботу, має за собою якусь „запілля”, з якого черпає потрібні помічі, коли знайдеться в невідповідній ситуації.

Інститут св. Володимира жадного „запілля” не має, попри те, що є на usług усього українського громадянства, не тільки міста Торонто й цілої провінції Онтаріо, але й густо-часто наших шановних сусідів із З'єднаних Штатів Америки. Інститут побудований як громадська установа й так веде свою працю для української громади в цілості. Ніхто й ніколи в Інституті не робив, не робить і не робитиме жадних організаційно-політичних чи релігійних різниць. Тут є місце для всіх. Студенти, члени, гості — всі трактують гостинно, ввіч-

ливо й однаково. Ніхто не має жадних привілеїв.

Дирекція Інституту, під проводом невідомого д-ра П.Т.Смеляського, працює з усіма іншими громадянами й до всіх у потрібні звертається за порадою чи поміччю. Саме тепер Дирекція була змушена обставинами звернутися до нашого громадянства о поміч, що необхідна для дальшого ведення праці інституту. Є ще деякі повинності фінансового порядку, що не терплять прологів, як і так в наблизькому часі мусять бути вирішеними.

В обличчя того Дирекція вирішила покласти до життя т. зв. комітет Допомогової Кампанії Інституту, що на прохання Дирекції, очолював його знаний усім у Канаді й поза її кордонами д-р Михайло Луцик. Завданням згаданого Комітету є зібрати належну суму грошей, щоб вивіряти застарілі фінансові зобов'язання. І тільки в тій цілі д-р М. Луцик разом із цілим Комітетом звертається до всіх українців доброї волі в Канаді й Америці з проханням о поміч.

Хто був у Торонто, той напевно мав змогу оглянути прекрасні будинки Інституту, що побудовані напроці Торонтоського університету, та всі його приміщення й устаткування. Інститут не є зарірковою установою, бо поклав у свою програму культурно-виховні та наукові завдання. Тому саме до Інституту прибувають студенти з усіх усюд і користуються всім тим, що Інститут для них придбав. Крім звичайних студій у Інституті молоді вивчає українознавство в цілості, а українську культуру й спадщину — в міру можливостей. Мистецтво театральне, музичне, хорове й рукописне — все це є на порядку кожного дня науки. Тут навчаються й виховуються молоді люди на майбутніх наших національно-свідомих професіоналістів і разом, суспільно-громадських провідників.

Кличемо й апелюємо до всіх громадян не відмовити допомогти Інституту й разом нашої рідній молоді.

Володимир Марко

Володимира Васічка матиме індивідуальну виставку в Нью Йорку

Віра Васічка на тлі своїх праць.

Перед виставкою образотворчого мистецтва мисткині Володимири Віри Васічки, що відбудеться в приміщенні Об'єднання Мистців Українців Америки, при 136 Друга Авеню від 24-го до 31-го жовтня цього року, хоча коротко познайомити громадянство з нею й її мистецтвом.

Вже від молодих літ вона захоплювалася малюванням, але через тяжкі умови Другої світової війни не мала змоги сповнити свої мрії. Після війни опинилася на західних землях Польщі, де започаткувала свої мистецькі кроки у Кошальській Гімназії. Від того часу присвячувала кожну вільну хвилину на малювання.

Переїхавши до Америки, спершу до Нью Йорку, а опісля настало до Ньюарку, Н. Дж., вона почала продовжувати свої студії малювання в мистецькій школі Самміт в Савт Орандж, яку закінчила з відзначенням. Дальше вчилася у таких знайомих американських артистів: Генрі Ассер, Джон Грабач, Ніколас Ріл, Ед Гейвас. Полін Лоренці та інших.

Окрім того, що є мамою двох синів, помагала чоловікові в його підприємстві, як рівнож бере участь у громадській праці, знаходить час на малювання образів, в яких знаходить любов і красу, що дає їй душевний спокій і життєве задоволення. Ця наполеглива праця є вислідом її знання та доказом мистецької різно-

манітної творчості.

Малює В.Васічка олією, ауглем, а найбільше переважають в неї акварелі. Характером її мистецької творчості є різноманітна техніка і стиль. Любується в природі, а спеціально в квітах, які пригадують їй наші Карпати, де виросла.

Першу свою виставку картин мала В.Васічка в 1972 році. Досі здобула була 20 різних нагород, з яких останню грошову нагороду одержала за „Мрячну стежку” в 1981 році від Товариства акварелістів в Нью Джерсі.

Брала і далі бере участь в групових українських і американських виставках у Нью Джерсі, Нью Йорку і Пенсильванії. Картини В.Васічки знаходяться не тільки в Америці, але також в Канаді, Англії, Швейцарії, Південній Америці та інших частинах світу.

Належить до Союзу Українок Америки, 86-го Відділу, як також до інших українських та американських товариств, і є членом УНС, СУК „Провидіння” і інших. Останні два роки була головою Мистецької комісії стейту Нью Джерсі, який кожного року спонсорує величезний фестиваль в Гарден Стейт Арт Центрі.

Відкриття виставки відбудеться в неділю, 24-го жовтня, о год. 1-й по полудні.

Д-р Яр. В.Мошук

За що...

(Закінчення зі стор. 2)

тах, дістають все, що хочуть задуруно у закритих крамницях, мають гарні помешкання, закордонні меблі, курорти, безплатну медичну допомогу; їздять за кордон накупити одягу — офіційно „обарохоліться”.

У Союзському Союзі вже існує комуністичний вид суспільства. Можна навіть довести засад, що кожний отримує за потребою. Форма, правда, парадоксальна — кожному за його соціальним становищем. І це „розумно”. Малописемний колгоспник не потребує йти на концерт симфонічного оркестру. Йому досить у сільському клубі балалайки чи баяна.

Приклади можна побільшувати і вони не дадуть відповіді, що робити?

Існує думка, може песимістична, що суспільний устрій Союзського Союзу постав природно, відповідно до соціальних законів. Це не означає, що такий устрій хороший, або що він людям подобається. Союзський Союз і його система — це суспільна пустеля, але у тій пустелі народились мільйони людей, які під силу системі можуть жити і жити. Інакше кажучи, людина пристосовується до свого соціального оточення і починає для нього працювати.

Що ж все таки робити? Не можна твердити, що спротив неможливий і несприятливий. Зовсім навпаки. Коли ворог нас оточив і з оточення не можна вирватися — треба битися. І тут не можна оглядатися на пророків та вождів, які все знають. Люди врешті мусять розраховувати тільки на себе, на свою здібність до спротиву. Еволюція у Союзському Союзі майже неможлива, або непомітна. І тому перед нами десятиліття боротьби, жертв. Солженицін передбачає триста років,

так як існувала династія Романових.

Однак система все дала активно незадоволених і готових до спротиву. Боротьба вже почалася. Тепер вона має форму дисидентського руху. Це найбільш важливе явище після революції 1917-го року. Дисидентський рух важливіший навіть як атомові бомби і лети в космос. Треба допомогти дисидентам і тим, що тут, і тим, що там, без огляду на те, що деякі з них з тих чи інших причин нам не подобаються. Насамперед, всі вони продукт совєтської системи. Вони вийшли з неї, часто працювали для неї як своєї, і, врешті, розуміючи, цілковито її заперечили та борються з нею. Це не еволюційні погляди, а справжня революція.

Перехід від системи тотального повоєнення до, на перший погляд, розхристаного західної демократії не легкий. Він впливає на ментальність і викликає депресію та відчай — немає союзників для боротьби з совєтською системою і розчарування у своїх.

Шукання альтернативи — нелегке і воно не під силу невеликій групі дисидентів. Це завдання для цілої української діаспори. Сама боротьба з системою альтернативою не є. Не є альтернативою безкоштовне перераховування злочинів совєтської системи.

Сподіваємося розпаду Союзського Союзу на національні держави без пляну, що настане бурхливо завтра після такого розпаду.

Росіяни пропонують затримання цілості теперішньої імперії, у якій невідомо яким способом за нового уряду буде всім національностям забезпечено солодке життя.

Українська політична еміґрація такий план заперечує.

Св. п. проф. Олександр Монцібович

У липні ц.р. помер в Лондоні, Англія, св. п. проф. Олександр Монцібович, великий український патріот та науково-громадський діяч на терені цієї країни. Про його жертвенну працю серед українського громадянства в Англії не буду писати, напевно, про це напишуть інші.

Хто з нас, колишніх воєнків Другої Української Дивізії УНА, що перебували в таборі полонених в Риміні, не знав св. п. проф. О. Монцібовича, великого оборонця воєнків Дивізії. Часи перебування колишніх воєнків Дивізії в полоні — Вудіно, Беларін, Риміні — були дуже важкі, особливо для молодих воєнків, які вже й так мали підірване здоров'я в час фронтowych дій і діставали туберкульозу. Кілька десятків з них померло з голоду і нужди.

Вже в таборі Риміні створився „таборовий базар”, в якому було можна замінити хліб, тютюну та інші харчові продукти за годинники та інші речі. Згодом воєнки почали вимінювати за хліб свої коци, черевики, що давали нам англійці. Діставати речі з магазинів було нелегко. В таких справах воєнки зверталися до св. п. проф. О. Монцібовича, який не був в команді табору, але втілював великим авторитетом серед воєнків та таборової команди, яка ніколи не ставила йому спротиву в обороні колишніх воєнків. Недаром воєнки називали проф. О. Монцібовича „батьком табору”.

Після звільнення з полону я мав нагоду побачити проф. О. Монцібовича і почув його промову на двох конвенціях СУБ в Лондоні. Як колись в таборі полонених воєнків, так і на цих двох конвенціях він стояв на сторожі правди, не дбав, чи це подобалося комусь, чи ні.

Цей короткий спомин нехай стане не в янучим вінком на могилі улюбленого всім колишнім воєнками Дивізії УНА св. п. проф. Олександра Монцібовича, пам'ять про якого залишиться в серцях всіх, що його знали.

Володимир Квасний

ПОДЯКА

3 Волі Всевишнього відійшов у Вічність
дня 26-го серпня 1982 року
наш Найдорожчий МУЖ, БАТЬКО, БРАТ І ДІДО

бл. п.

СТЕПАН СЛЮСАРЧУК

Висловлюємо наше сердечне спасибі Всім, що зложили спільцтв усні, телефонічні чи листові, за квіти та за участь в похоронних відправках.
Особливо щиро дякуємо п. Степанові Шуровському та п. Марти Наконечній за їхню велику поміч Покійному під час його тяжкої недуги.
Дякуємо отцям Бернардові Вранчукові, Абрагамові Міллерові та Михайлові Кучмюкові за відслуження похоронних відправ.

Наша щира подяка ВП. д-рові Миколі Климишинові за прощальні слова під час Панахиди.
Велике спасибі всім Рідним, Приятелям і Знайомим за Святі Служби Божі та за пожертви на церковні та добродійні цілі.

На СЛУЖБИ БОЖІ зложили:

по 10 дол. — М. І. З. Василькевич, Д. Касків, В. Стерхалюк, О. І. М. Славко;
по 5 дол. — Р. Кальба, І. Б. Левичик, Н. Літвинська.
Гроші переслано до о. В. Мельника, Куритба, Бразиліа.

На ЦЕРКВУ в ЛЮРДІ зложили:

20 дол. — І. Грушкевич
На ШКОЛУ НЕПОРОЧНОГО ЗАЧАТТЯ ДІТРОЙТІ зложили:
по 20 дол. — П. І. М. Григорчук, Х. І. Л. Липецькі, Б. Ухач;
по 10 дол. — І. С. Білий, О. І. В. Гриньків, Г. І. З. Камінські, С. І. Климишин, О. І. Я. Круляк, А. І. Е. Ляшківський, О. І. М. Славко, П. І. М. Тонин, О. І. М. Трешневський;
по 5 дол. — О. І. В. Баран, Р. Дячко, П. Стасів.

На ПАТРІАРШИЙ ФОНД зложили:

по 20 дол. — Ф. Кульчицька, 10-й Курінь УПС „Чорноморці” (загора ір);
по 10 дол. — М. І. С. Зубаль, Д. І. Я. Кривий, І. Кучер;
5 дол. — О. Сливинський.

На ГАРВАРД зложили:

30 дол. — І. А. Сольчанік
25 дол. — О. І. М. Середя
20 дол. — Г. І. М. Климишин
10 дол. — Г. І. Р. Татарський

До РОЗПОРЯДЖЕННЯ РОДИНИ зложили:

по 20 дол. — Д. І. М. Наконечні, О. Якович;
по 10 дол. — Б. І. Р. Андрушків, Я. Козак, С. І. Король, Р. Недзвєцька, Д. Ременюк, О. Ткачук, Я. Ткачук, Б. І. Д. Федорук, М. Цісарук;
по 5 дол. — В. Бобак, К. І. С. Кобаса, М. Мартинюк.

Гроші переслано на фонд пластового видавництва.

Дружина — МАРІЯ

Син — ЮРІЙ з Родиною

В пам'ять моєї Найдорожчої МАМИ

бл. п. ГАЛІ ІВАНЕЦЬ

яка упокоїлася 11-го вересня 1982 р. в Чикаго, Іллі.

складаємо 200.00 доларів

на УКРАЇНСЬКИЙ МУЗЕЙ в Нью Йорку.

Вудсайд, Н. Я. Дочка — ІРИНА І ОСИП БУРАЧОК

Осередок Наукового Товариства ім. Шевченка у Вашингтоні, Д. К.

у смутку повідомляє своїх Членів і Громадянство, що 5-го жовтня 1982 року відійшов у Вічність на 73-му році життя, довголітній, заслужений секретар Осередку

бл. п. проф. д-р

ПЕТРО ОРИШКЕВИЧ

уродженець Олеска, Зах. Україна, педагог, науковий і громадський діяч.

ПОХОРОН відбудеться в суботу, 9-го жовтня 1982 р. на цвинтарі Cedar Hill S.E., Washington, D.C.

Опечальник Дружини п-ні Ярослави, Синови д-рові Яромирові і всім Родніні складаємо щирі спільцтва.

4-ий Відділ США і Мистецька Комісія міста Іст Бранзвік

ОРГАНІЗУЮТЬ

ПОКАЗ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО МИСТЕЦТВА

в неділю, 17-го жовтня 1982 року
від 1-5-ої по пол.

в East Brunswick Municipal Library
Civic Center and Ryders Lane, EAST BRUNSWICK, N.J.
В ПРОГРАМІ:

- Показ експонатів — 1-5-та по пол.
- Музична програма — 3-4-та по пол.
- Висвітлювання фільму „Писанка”
- Кава і солодке

28, 29, 30-го січня 1983 року
в Торонто, Канада
відбудеться

ДВНАДЦЯТИЙ УКРАЇНСЬКИЙ МУЗИЧНИЙ ФЕСТИВАЛЬ

Зголошення — до 30-го листопада 1982 року
UKRAINIAN MUSIC FESTIVAL
209 Riverside Dr., Toronto, Ont., Canada M6S 4A8
Tel.: (1-416) 762-9158

Повідомляється, що в суботу, 16-го жовтня 1982 року, о год. 7:30 веч.

в залі Українського Інституту Модерного Мистецтва

при 2318 Chicago Avenue, CHICAGO, Ill.

відбудеться

КОНЦЕРТ УКРАЇНСЬКОЇ ПІСНІ

у виконанні д-ра ІВАНА РУДАВСЬКОГО — баритон

при фортепіановому супроводі д-ра ВОЛОДИМИРА КАСАРАБИ

Весь прибуток призначений на цілі Українського Інституту Модерного Мистецтва.

ЗАПРОШУЄТЬСЯ ГРОМАДЯНСТВО ДО ЧИСЛЕННОЇ УЧАСТІ.

СЦЕНІЧНО-МУЗИЧНА МИСТЕЦЬКА ГРУПА УНС-УІА

Запрошує Вас на

ПОПОЛУДНЕВУ ПРОГРАМУ КЛАСИКІВ

ЛЯРИСА КРУПА
піаністка
СТЕФКА НАЗАРКЕВИЧ
артистка сцени
ЛЯРИСА МАГУН-ГУРИН
сопрано

в неділю, 31-го жовтня 1982 р., о год. 3-й по пол.

Український Інститут Америки

2 Схід 79-та вулиця, Нью Йорк, Н. Я.

ПЕРЕКУСКА ПІСЛЯ ПРОГРАМИ

Ця програма, перша із двох концертів спонсорована Українським Народним Союзом й Українським Інститутом Америки

СПОРТОВІ ВІСТІ

Редактор Олександр Твардовський

ПІДГОТОВЛЯЄТЬСЯ ЗБІРНИК
УСТ „ДОВБУШ“ ЧЕРНІВЦІ

Буковинські любителі спорту розчаровані купини вістками про УСТ „Довбуш“ в збірнику „Буковина — її минуле і сучасне“, виданому в Парижі 1956 року. Згідно з ініціативою св. п. С. Будного, довголітнього змагуна УСТ „Довбуш“, на нарадах Центрального Об'єднання Буковинських Українців (ЦОБУ) й Української Буковинської Громади в Нью-Йорку в 1966 році був створений Комітет для відзначення 45-річчя УСТ „Довбуш“, почесним головою якого став колишній меценат „Довбуша“ св. п. д-р Ф. Єнджейович, головою — св. п. В. Шерей, секретарем — св. п. П. Грегорович. Започатковано збірку матеріалів — спомини, фотознімки, виступи з газет тощо, яких виявляється, небагато через те, що архів „Довбуша“ залишився в Чернівцях під російською окупацією. З причини стану облоги колишніх румунських окупантів, який вони завели на Буковині 1918 року й несли його шойно в 1928 році, браку вісток із забороненого українського часопису „Час“ прийшлося доповнювати згадками німецької преси та навіть з газети „Діло“. Живучі члени УАКОЗіаства „Запорожжя“, учасники й активні змагуни „Довбуша“, почали писати спомини й таким чином дали почин до збірки матеріалів.

Українське студентське Товариство „Запорожжя“, створене у 1910 році в Чернівцях, мало багато патріотів, учасників Визвольних Змагань України, які після програної змінили кріси й боротьбу за українську державу на зелену мураву. Замість із крісів стріляли голі в копаному м'ячі, гартували дух у дисципліні й патріотизмі, очікуючи слушного часу, щоб знову встати за зброю й боротися за українську самостійну соборну державу. Запорожці віддавали працювали за українською молоддю, маючи на увазі клич „У здоровому тілі — здорова душа“ (ін корпорсе сант-минс сана, як казали римляни).

Засновуючи УСТ „Довбуш“ в Чернівцях в 1920 році тодішні його члени прийняли назву від Олексія Довбуша, ватажка українських опришків у Карпатах. На протязі 20 років це Товариство репрезентувало наші синьо-жовті національні кольори на зеленій мураві в Чернівцях. Ідею видання УСТ „Довбуш“ підтримував свого часу тепер вже покійний Я.Хоростиль, секретар УСЦАК, який започаткував збірку матеріалів до історії українського спорту. Збірник „Довбуш“ мав бути основним джерелом до історії українського спорту на Буковині. Згідно з хронологічним поділом часу діяльності „Довбуша“, випрацюваним св. п. С. Будним спочатку „Довбуш“ організував дружину копаного м'яча, здобув чашу Чернівців — 1923 року.

В 1926 році „Довбуш“ відбув першу поїздку за кордон до Львова, де змагався з дружиною копаного м'яча СТ „Україна“. В 1932 році „Довбуш“ відбув поїздку до Станиславова. В тому році відомою дружиною „Довбуша“ здобула мистецтво Буковини, Басарабії й Молдавії. В 1936 році „Довбуш“ вступив до Національної Ліги „Ц“ Дивізії. Від часу створення Комітету видання з його складу живим залишився секретар адв. П.Грегорович, і тому в грудні 1979 року кооптовано В.Карповича, колишнього активного змагуна який вже значно доповнив матеріали. Під сучасну пору переіменованій Комітет для відзначення 60-річчя УСТ „Довбуш“ очолює В.Карпович, секретарем залишився адв. П.Грегорович, до фінансової комісії входять: Олександр Суховерський в ЗСА, В.Рибак в Канаді; до редакційної комісії ввійшли — О.Омельський й д-р О.Соколинський. Важливу роль у придбанні фінансів для цього видання відіграв мгр О.Ковальський, видавець квартирного „Буковина“ в Торонто. Збірка фінансів продовжується. Комітет закликає всіх любителів українського спорту та української книги вислати свої пожертви на спеціальні конти кредитові „Самопоміч“ в Нью-Йорку й Торонто.

Д-р Олександр Соколинський

УСО „ТРИЗУБ“ —
С.К. „ФЕНІКС“ 3:1

У чергових перенесених змаганнях „Мейджор Дивізії“ Пенсильванської Ліги копаного м'яча перша дружина „Тризуба“ перемогла СК „Фенікс“ вислідом 3:1. Переможні голи для „Тризуба“ стріляли: МекАлістер 21 Баров 1. Завдяки цій перемозі наша дружина зайняла перше місце в показнику табелі ігор. Резерва „Тризуба“ закінчила ремісом 2:2 з резервою „Феніксу“. Голи для „Тризуба“ здобули Джейнсен й Яримович.

Дружина молодих юнаків, 15 років і нижче, здобула перемогу з клубом „Філадельфія Нешенелс“ вислідом 8:2. Переможні голи для „Тризуба“ стріляли — Качай 5, Колг, Флінн й Голубовський. Дружина учнів зазнала поразки з клубом „Пен Академі“ вислідом 2:4. Голи для нашої дружини здобули Санторе й Брасн. Наймолодші дружини, 12 років і нижче, та 10 років і нижче, програли відповідно 0:1 й 0:2 з клубами „Парквуд“ й УМ СА.

М.Субтельний

УСВТ „Ч.СІЧ“ —
ПОЛЬСЬКІ „СОКОЛИ“ 1:2

У чергових змаганнях, що відбулися на виїзді в Керні 3-го жовтня ц.р., перша дружина „Ч.Січ“ зазнала поразки вислідом 1:2. До перерви господарі вели 1:0. Після перерви „Січовики“ вирівняли 1:1, що його здобув Андрій Бакун. В дальшому ході гри „Ч.Січ“ тримала ініціативу й мала добрі можливості піднести вислід, але Чижович, Шерба й Сабрі перестриляли понад ворота суперників.

У 85-й хвилині гри, коли майже усі змагуни „Ч.Січ“ перебували на половині „Соколів“, один із швидких напасників господарів, перейнявши м'яч, провів рейд у підворотню „Ч.Січ“, з якого поляки зуміли здобути переможний гол.

Склад „Ч.Січ“ в цих змаганнях: Канфлов, Ю.Бакун, В.Науменко, І.Костецький, М.Берман, І.Чижович, А.Бакун, С.Сабрі, Д.Бакун, Р.Василак, П.Шерба, В.Шевчук, Р.Матіяш. Провідники Маріяна Хамуляк, заступник Андрій Бакун.

(от)

Члени УНС дістають...

(Продовження зі стор. 1)

гальну суму 1,637,745 дол., що є на 7,8% більше, чим у такому часі 1981 року. Усіх видачків в тому самому часі було 1,462,659 дол., тобто на суму 162,474 дол. більше, ніж попереднього року. Кошти газу й електрики збільшилися на 18,000 дол., заплачено вирівняння коштів ужиття води в сумі 14,770 дол. (за час майже від початку існування цього будинку), оплата в заміну за податки до міста, базована на чиншаш, зросла на 26,000 дол., відсотки від позичок зросли на 64,000 дол. та заплачено податок від підприємства стейтвоті Нью Джерзі у висоті 44,812 дол. Відпали цього року кошти оголошень.

На день 1-го жовтня ц.р. дозріло багато боргових зобов'язань на загальну суму 937,000 дол. Тільки приблизно 30,000 дол. сплачено членам, на їх домагання, з чого 3,000 дол. повернено УНСОюзу, з проханням почати нову позичку. Запропоновано власникам боргових зобов'язань акумулювати відсотки. Досі нема ще відповідей від більшості запитуваних. Позички від членів виносять суму 4,164,300 дол. позичка від УНСОюзу 8,400,000 дол., а позичка з банку 670,000 дол.

Свій звіт У.Дячук закінчив за загальними інформаціями про працю й плани директора братської активності й його прийнято одностайно після короткої дискусії та додаткових висячень.

Кількість членів зменшується

За вісім місяців цього року здобуто 1,434 нових членів, але це не покрило всіх втрат у членстві (в наслідок смерті, дозрілих та згрозеваних грамот та ін.), і в загальному рахунку УНСОюзу зменшився в тому часі на 1,256 членів, — звітнував керівник Рекордового відділу УНС, головний секретар В.Сохан. Він подав насамперед здобутки нових членів у відділах молодечому, дорослому та акцидентному у кожному із звітних дев'яти місяців, що їх усіх разом у поодиноких місяцях приєднано: січень — 124, лютий — 153, березень — 179, квітень — 205, конвенційний травень — 286, поконвенційний червень — 90, липень — 132, серпень — 124, і у вересні — 141, отже разом — 1,434 нові члени.

Ці здобутки нових членів не покрили всіх втрат і загальне членство за вісім місяців цього року в поодиноких відділах зменшилося: в молодечому відділі на 324 члени, у відділах дорослих на 882 члени і у відділі акцидентного забезпечення на 50 членів, а в загальних підсумках кількість членів зменшилася на 1,256 і з кінцем серпня виносилася 82,153 члени, у порівнянні з 83,409, що й мав УНС з початком цього року. Звітодавець ствердив, що в загальних підрахунках кількість новоприйнятих членів значно перевищує кількість суспендованих, але різницю становлять згадані інші втрати.

Познайомивши учасників нарад з рухом членства УНС у вісьмох місяцях ц.р., головний секретар подав ще загальний огляд праці його та його відділу. Крім „рутинової“ щоденної праці, багато часу й трудно коштує вимагана тепер поодинокими стейтами перевірка грамот і подань нових членів та їх друк більшими літерами для ліпшої читкості. Продовжуються переговори з актуарієм відносно вкладок й дивиденд, як такої відносно можливих нових родів забезпечення — усі ці розмови й перевірки відбуваються під знаком постійного вдосконалення та модернізації забезпечення діяльності УНС під кутом найбільшій користі для його членів та для успішної конкуренції з великими комерційними забезпечувальними фірмами.

Після короткої дискусії звіт головного секретаря прийнято одностайно. Нові організатори — одна з головних турбот Підшукування нових й кваліфікованих організаторів належить тепер до головних турбот організаційного відділу, крім постійного зв'язку та організаційної

заохоти відділових секретарів та принагідних організаторів, — звітував головний організатор С.Гавриш. Про свої організаційні заходи він звітував за час від липня цього року, після його вибору на цей пост на 30-й Конвенції в травні, але загальні організаційні підсумки округ і відділів він подав за дев'ять місяців ц.р. До найбільш успішних округ він зарахував: Філадельфію, яка здобула 225 нових членів, Нью-Йорк — 123 члени, Чикаго — 119 нових членів, Ньюарк — 85 й Дітройт — 83 нові члени. До найбільш успішних відділів звітодавець зарахував: 88-ий в Кергонсоні (34 нові члени), 94-ий у Дітройті (33), 316-ий в Рочестері (31), 242-ий у Фрексвиллі, Па (33) та 271-ий в Елмайрі, Н.Й. (29). Сім членів Головного Уряду здобули по 20 і більше нових членів: головні радні В.Гавриш (31), В.Пастушок (29), С.Гавриш (27), головний радний І.Олександрський (26), головні контролери А.Дорошенко (1), О.Олександрський та гол. радний В.Квас — кожен по 20.

Для заохоти секретарів до праці Екзекутивний Комітет схвалив спеціальні бонуси для тих, які в серпні або вересні придбають п'ять і більше членів на відповідну суму забезпечення. Ці нагороди отримали секретарі (в дужках подано число відділу): Василь Пастушок (221), Петро Когут (56), Володимир Квас (88), Андрій Джула (161), Кайта Стецюк (25), Іван Бліха (42), Йосиф Чабан (242), Христина Фуга (269), Володимир Гавриш (316) й Богдан Дієвський (368).

Звітодавець віддав окрему увагу нездовільному організаційному стану в Канаді, де існує 58 відділів УНС і для яких організаційну квоту на цей рік визначено на 1,000 нових членів, але з цього по 30-те вересня здобуто заледве 131 нового члена.

Звітодавець довіде зупинитися на дев'яти окремих акціях в рамках проголошеного вже з днем 1-го жовтня осінньої кампанії та закінчить свій звіт повідомленням про надрукування стінного календаря УНС на 1983 рік, що його вже вислається на замовлення відділових секретарів.

Звіт головного організатора прийнято одностайно після короткої дискусії.

Члени хотіли б знати

Члени хотіли б знати та бажали частіших і повніших інформацій про всі і зокрема більш плани та акції Головного Екзекутивного Комітету, як — для прикладу — план злуки УНСОюзу з Українським Братським Союзом, — звітувала заступниця головного секретаря, новообрана на цей пост Глорія Пашен, базуючись зокрема на досвіді під час недавніх загальних зборів Чикагської Округи УНС. На цих зборах виявилось велике зацікавлення останніми нарадами Головного Уряду. Коли ж мова про злуку двох союзів, то багато членів думають, що це вже доконаний факт і висловлюють всілякі застереження щодо такої злуки, включно з деякими пересудами на підставі минулого й все це — вважає звітодавець — головне тому, що члени не мають повної інформації про всі умови та користі з такої злуки й тому видивляють всілякі побоювання. Вияснення, що деякі суперечності між цими двома союзами вже належать до минулого, що оба союзи є в найкращому стані, що їх злука вийде на користь їхнім членам, бо зменшить кошти адміністрації та поважно збільшить конкурентні можливості й силу злученої організації, що з черги в кожному відношенні збільшить можливість користей для членів, що всі члени обох союзів і їх місцеві відділи збережуть усі свої дотеперішні права й користі та вияснення багато інших подробиць причиняться напевно до здобуття нової повної підтримки плану злуки з боку обох членів УНСОюзу, як і УБСОюзу.

В дискусії на цю тему учасники нарад погоджувалися та доповняли звіт Г.Пашен своїми додатковими завагами й виясненнями. Звіт прийнято одностайно.

Проблеми не переводяться

Звітування закінчив головний секретар д-р Іван Фліс, ствердивши в доповіді до попередніх звітів, що проблеми організації й громади, що їх треба полагати, ніколи не переводяться. До проблем, згаданих у звітах попередників, він зокрема додав справи Союзу, зв'язані із зміною на пості управителя. Деякі проблеми вимагають окремої уваги й він зreferує їх окремо. Це відноситься головню до участі УНСОюзу в Комітеті за Правопорядок в УККА та до останнього звернення Владислава УКЦ в ЗСА в цій справі.

Звіт головного секретаря прийнято одностайно.

Виймова нагода для членів УНС: подовження забезпечення без лікарських оглядів

З черги головний секретар В.Сохан зreferував згадану в заголовку цього рапорту виймову нагоду для членів УНСОюзу збільшити суму свого забезпечення вдвоє без лікарських оглядів.

З цієї нагоди можуть скористати всі теперішні члени УНС у віці від народження до 65-го року життя.

Який план (рід) забезпечення можна так збільшити? У віці до 65-го року життя один із родів життєвого або вивинувального забезпечення, а у віці від 61 до 65 тільки грамоти забезпечення на ціле життя (гол лайф).

Які вкладки треба платити? Вкладки за ці нові грамоти будуть відповідні до вибраної класи та теперішнього віку члена.

На яку суму можна набуту таку грамоту? На суму рівну сумі теперішнього забезпечення члена в УНСОюзі, але мінімальна сума, що її можна набуту, це 1,000 дол.

Чи потрібно проходити лікарські огляди? Головна Канцелярія приймає подання на таке збільшення суми забезпечення без лікарських оглядів. Тільки у випадку ствердження в поданні фізичних недомогань чи недуги вона може зажадати доповнення аплікації вислідом лікарських оглядів.

Ці виймові нагоди для членів УНС збільшити вдвоє суму свого забезпечення без лікарських оглядів триватиме тільки до кінця цього року, себто до 31-го грудня 1982 року.

В.Сохан і в дальших дебатах усі інші учасники нарад стверджували й доповняли, що на цей виймовий та найбільш корисний для своїх членів і досить ризикований для організації план УНСОюзу може собі дозволити порядком служби своїм членам завдяки своїй дбайливій фінансовій господарці та акумуляції поважних резервових фондів. Завдяки цьому на цей план погоджувались актуарій й забезпечувальні власті. Екзекутивний Комітет також впевнений, що цю його

акцію приймуть та масово з неї скористають усі члени УНСОюзу, не тільки ті, що можуть відчувати вже деякі фізичні недомогання, але й ті, що є в повному здоров'ї, бо такої другої нагоди вже може не бути.

Зголошення на таке подовження суми забезпечення прийматимуть секретарі Відділів і в цій справі можна також звертатися прямо до Головної Канцелярії, яка негайно вишле для вивчення формуляр відповідного подання.

В єдності сила

Д-р І. Фліс з черги зreferував справу участі УНСОюзу в Комітеті за Правопорядок в УККА та проголошене тепер Звернення Ієрархів Української Католицької Церкви в ЗСА у справі теперішньої ситуації в громаді. Головний секретар пригадав, що наведені у Зверненні християнські засади братолубів та національні інтереси єдності були основою і ціллю заснування українських братських союзів, що вони завжди просвіщували в їхніх активностях і навіть після гіркого досвіду із підготовки, переведенням та вислідом XIII Конгресу Українців Америки два роки тому УНС, УБС та понад два десятиліття інших організацій були готові на найдальше йдучі компроміси, але не на вимаганні й очікуванні від них капітуляції. Предсідник пригадав, що наведені в Зверненні християнські засади братолубів та національні інтереси єдності були основою і ціллю заснування українських братських союзів, що вони завжди просвіщували в їхніх активностях і навіть після гіркого досвіду із підготовки, переведенням та вислідом XIII Конгресу Українців Америки два роки тому УНС, УБС та понад два десятиліття інших організацій були готові на найдальше йдучі компроміси, але не на вимаганні й очікуванні від них капітуляції. Предсідник пригадав, що наведені у Зверненні християнські засади братолубів та національні інтереси єдності були основою і ціллю заснування українських братських союзів, що вони завжди просвіщували в їхніх активностях і навіть після гіркого досвіду із підготовки, переведенням та вислідом XIII Конгресу Українців Америки два роки тому УНС, УБС та понад два десятиліття інших організацій були готові на найдальше йдучі компроміси, але не на вимаганні й очікуванні від них капітуляції. Предсідник пригадав, що наведені у Зверненні християнські засади братолубів та національні інтереси єдності були основою і ціллю заснування українських братських союзів, що вони завжди просвіщували в їхніх активностях і навіть після гіркого досвіду із підготовки, переведенням та вислідом XIII Конгресу Українців Америки два роки тому УНС, УБС та понад два десятиліття інших організацій були готові на найдальше йдучі компроміси, але не на вимаганні й очікуванні від них капітуляції. Предсідник пригадав, що наведені у Зверненні християнські засади братолубів та національні інтереси єдності були основою і ціллю заснування українських братських союзів, що вони завжди просвіщували в їхніх активностях і навіть після гіркого досвіду із підготовки, переведенням та вислідом XIII Конгресу Українців Америки два роки тому УНС, УБС та понад два десятиліття інших організацій були готові на найдальше йдучі компроміси, але не на вимаганні й очікуванні від них капітуляції. Предсідник пригадав, що наведені у Зверненні християнські засади братолубів та національні інтереси єдності були основою і ціллю заснування українських братських союзів, що вони завжди просвіщували в їхніх активностях і навіть після гіркого досвіду із підготовки, переведенням та вислідом XIII Конгресу Українців Америки два роки тому УНС, УБС та понад два десятиліття інших організацій були готові на найдальше йдучі компроміси, але не на вимаганні й очікуванні від них капітуляції. Предсідник пригадав, що наведені у Зверненні християнські засади братолубів та національні інтереси єдності були основою і ціллю заснування українських братських союзів, що вони завжди просвіщували в їхніх активностях і навіть після гіркого досвіду із підготовки, переведенням та вислідом XIII Конгресу Українців Америки два роки тому УНС, УБС та понад два десятиліття інших організацій були готові на найдальше йдучі компроміси, але не на вимаганні й очікуванні від них капітуляції. Предсідник пригадав, що наведені у Зверненні християнські засади братолубів та національні інтереси єдності були основою і ціллю заснування українських братських союзів, що вони завжди просвіщували в їхніх активностях і навіть після гіркого досвіду із підготовки, переведенням та вислідом XIII Конгресу Українців Америки два роки тому УНС, УБС та понад два десятиліття інших організацій були готові на найдальше йдучі компроміси, але не на вимаганні й очікуванні від них капітуляції. Предсідник пригадав, що наведені у Зверненні християнські засади братолубів та національні інтереси єдності були основою і ціллю заснування українських братських союзів, що вони завжди просвіщували в їхніх активностях і навіть після гіркого досвіду із підготовки, переведенням та вислідом XIII Конгресу Українців Америки два роки тому УНС, УБС та понад два десятиліття інших організацій були готові на найдальше йдучі компроміси, але не на вимаганні й очікуванні від них капітуляції. Предсідник пригадав, що наведені у Зверненні християнські засади братолубів та національні інтереси єдності були основою і ціллю заснування українських братських союзів, що вони завжди просвіщували в їхніх активностях і навіть після гіркого досвіду із підготовки, переведенням та вислідом XIII Конгресу Українців Америки два роки тому УНС, УБС та понад два десятиліття інших організацій були готові на найдальше йдучі компроміси, але не на вимаганні й очікуванні від них капітуляції. Предсідник пригадав, що наведені у Зверненні християнські засади братолубів та національні інтереси єдності були основою і ціллю заснування українських братських союзів, що вони завжди просвіщували в їхніх активностях і навіть після гіркого досвіду із підготовки, переведенням та вислідом XIII Конгресу Українців Америки два роки тому УНС, УБС та понад два десятиліття інших організацій були готові на найдальше йдучі компроміси, але не на вимаганні й очікуванні від них капітуляції. Предсідник пригадав, що наведені у Зверненні християнські засади братолубів та національні інтереси єдності були основою і ціллю заснування українських братських союзів, що вони завжди просвіщували в їхніх активностях і навіть після гіркого досвіду із підготовки, переведенням та вислідом XIII Конгресу Українців Америки два роки тому УНС, УБС та понад два десятиліття інших організацій були готові на найдальше йдучі компроміси, але не на вимаганні й очікуванні від них капітуляції. Предсідник пригадав, що наведені у Зверненні християнські засади братолубів та національні інтереси єдності були основою і ціллю заснування українських братських союзів, що вони завжди просвіщували в їхніх активностях і навіть після гіркого досвіду із підготовки, переведенням та вислідом XIII Конгресу Українців Америки два роки тому УНС, УБС та понад два десятиліття інших організацій були готові на найдальше йдучі компроміси, але не на вимаганні й очікуванні від них капітуляції. Предсідник пригадав, що наведені у Зверненні християнські засади братолубів та національні інтереси єдності були основою і ціллю заснування українських братських союзів, що вони завжди просвіщували в їхніх активностях і навіть після гіркого досвіду із підготовки, переведенням та вислідом XIII Конгресу Українців Америки два роки тому УНС, УБС та понад два десятиліття інших організацій були готові на найдальше йдучі компроміси, але не на вимаганні й очікуванні від них капітуляції. Предсідник пригадав, що наведені у Зверненні християнські засади братолубів та національні інтереси єдності були основою і ціллю заснування українських братських союзів, що вони завжди просвіщували в їхніх активностях і навіть після гіркого досвіду із підготовки, переведенням та вислідом XIII Конгресу Українців Америки два роки тому УНС, УБС та понад два десятиліття інших організацій були готові на найдальше йдучі компроміси, але не на вимаганні й очікуванні від них капітуляції. Предсідник пригадав, що наведені у Зверненні християнські засади братолубів та національні інтереси єдності були основою і ціллю заснування українських братських союзів, що вони завжди просвіщували в їхніх активностях і навіть після гіркого досвіду із підготовки, переведенням та вислідом XIII Конгресу Українців Америки два роки тому УНС, УБС та понад два десятиліття інших організацій були готові на найдальше йдучі компроміси, але не на вимаганні й очікуванні від них капітуляції. Предсідник пригадав, що наведені у Зверненні християнські засади братолубів та національні інтереси єдності були основою і ціллю заснування українських братських союзів, що вони завжди просвіщували в їхніх активностях і навіть після гіркого досвіду із підготовки, переведенням та вислідом XIII Конгресу Українців Америки два роки тому УНС, УБС та понад два десятиліття інших організацій були готові на найдальше йдучі компроміси, але не на вимаганні й очікуванні від них капітуляції. Предсідник пригадав, що наведені у Зверненні християнські засади братолубів та національні інтереси єдності були основою і ціллю заснування українських братських союзів, що вони завжди просвіщували в їхніх активностях і навіть після гіркого досвіду із підготовки, переведенням та вислідом XIII Конгресу Українців Америки два роки тому УНС, УБС та понад два десятиліття інших організацій були готові на найдальше йдучі компроміси, але не на вимаганні й очікуванні від них капітуляції. Предсідник пригадав, що наведені у Зверненні християнські засади братолубів та національні інтереси єдності були основою і ціллю заснування українських братських союзів, що вони завжди просвіщували в їхніх активностях і навіть після гіркого досвіду із підготовки, переведенням та вислідом XIII Конгресу Українців Америки два роки тому УНС, УБС та понад два десятиліття інших організацій були готові на найдальше йдучі компроміси, але не на вимаганні й очікуванні від них капітуляції. Предсідник пригадав, що наведені у Зверненні християнські засади братолубів та національні інтереси єдності були основою і ціллю заснування українських братських союзів, що вони завжди просвіщували в їхніх активностях і навіть після гіркого досвіду із підготовки, переведенням та вислідом XIII Конгресу Українців Америки два роки тому УНС, УБС та понад два десятиліття інших організацій були готові на найдальше йдучі компроміси, але не на вимаганні й очікуванні від них капітуляції. Предсідник пригадав, що наведені у Зверненні християнські засади братолубів та національні інтереси єдності були основою і ціллю заснування українських братських союзів, що вони завжди просвіщували в їхніх активностях і навіть після гіркого досвіду із підготовки, переведенням та вислідом XIII Конгресу Українців Америки два роки тому УНС, УБС та понад два десятиліття інших організацій були готові на найдальше йдучі компроміси, але не на вимаганні й очікуванні від них капітуляції. Предсідник пригадав, що наведені у Зверненні християнські засади братолубів та національні інтереси єдності були основою і ціллю заснування українських братських союзів, що вони завжди просвіщували в їхніх активностях і навіть після гіркого досвіду із підготовки, переведенням та вислідом XIII Конгресу Українців Америки два роки тому УНС, УБС та понад два десятиліття інших організацій були готові на найдальше йдучі компроміси, але не на вимаганні й очікуванні від них капітуляції. Предсідник пригадав, що наведені у Зверненні християнські засади братолубів та національні інтереси єдності були основою і ціллю заснування українських братських союзів, що вони завжди просвіщували в їхніх активностях і навіть після гіркого досвіду із підготовки, переведенням та вислідом XIII Конгресу Українців Америки два роки тому УНС, УБС та понад два десятиліття інших організацій були готові на найдальше йдучі компроміси, але не на вимаганні й очікуванні від них капітуляції. Предсідник пригадав, що наведені у Зверненні християнські засади братолубів та національні інтереси єдності були основою і ціллю заснування українських братських союзів, що вони завжди просвіщували в їхніх активностях і навіть після гіркого досвіду із підготовки, переведенням та вислідом XIII Конгресу Українців Америки два роки тому УНС, УБС та понад два десятиліття інших організацій були готові на найдальше йдучі компроміси, але не на вимаганні й очікуванні від них капітуляції. Предсідник пригадав, що наведені у Зверненні християнські засади братолубів та національні інтереси єдності були основою і ціллю заснування українських братських союзів, що вони завжди просвіщували в їхніх активностях і навіть після гіркого досвіду із підготовки, переведенням та вислідом XIII Конгресу Українців Америки два роки тому УНС, УБС та понад два десятиліття інших організацій були готові на найдальше йдучі компроміси, але не на вимаганні й очікуванні від них капітуляції. Предсідник пригадав, що наведені у Зверненні християнські засади братолубів та національні інтереси єдності були основою і ціллю заснування українських братських союзів, що вони завжди просвіщували в їхніх активностях і навіть після гіркого досвіду із підготовки, переведенням та вислідом XIII Конгресу Українців Америки два роки тому УНС, УБС та понад два десятиліття інших організацій були готові на найдальше йдучі компроміси, але не на вимаганні й очікуванні від них капітуляції. Предсідник пригадав, що наведені у Зверненні християнські засади братолубів та національні інтереси єдності були основою і ціллю заснування українських братських союзів, що вони завжди просвіщували в їхніх активностях і навіть після гіркого досвіду із підготовки, переведенням та вислідом XIII Конгресу Українців Америки два роки тому УНС, УБС та понад два десятиліття інших організацій були готові на найдальше йдучі компроміси, але не на вимаганні й очікуванні від них капітуляції. Предсідник пригадав, що наведені у Зверненні християнські засади братолубів та національні інтереси єдності були основою і ціллю заснування українських братських союзів, що вони завжди просвіщували в їхніх активностях і навіть після гіркого досвіду із підготовки, переведенням та вислідом XIII Конгресу Українців Америки два роки тому УНС, УБС та понад два десятиліття інших організацій були готові на найдальше йдучі компроміси, але не на вимаганні й очікуванні від них капітуляції. Предсідник пригадав, що наведені у Зверненні християнські засади братолубів та національні інтереси єдності були основою і ціллю заснування українських братських союзів, що вони завжди просвіщували в їхніх активностях і навіть після гіркого досвіду із підготовки, переведенням та вислідом XIII Конгресу Українців Америки два роки тому УНС, УБС та понад два десятиліття інших організацій були готові на найдальше йдучі компроміси, але не на вимаганні й очікуванні від них капітуляції. Предсідник пригадав, що наведені у Зверненні християнські засади братолубів та національні інтереси єдності були основою і ціллю заснування українських братських союзів, що вони завжди просвіщували в їхніх активностях і навіть після гіркого досвіду із підготовки, переведенням та вислідом XIII Конгресу Українців Америки два роки тому УНС, УБС та понад два десятиліття інших організацій були готові на найдальше йдучі компроміси, але не на вимаганні й очікуванні від них капітуляції. Предсідник пригадав, що наведені у Зверненні християнські засади братолубів та національні інтереси єдності були основою і ціллю заснування українських братських союзів, що вони завжди просвіщували в їхніх активностях і навіть після гіркого досвіду із під